

2 प्रत्येकं महाविद्यालयस्य छात्रेण मादकद्रव्याणां सेवनं न करोमि इति शपथपत्रं दातव्यं भविष्यति- राज्यपालः शिवप्रतापशुक्लः

ब्रिटेनदेशे विदेशमन्त्रिणा जयशंकरस्य सुरक्षा-व्यवस्थायां शिथिलायाः भारतेन कृता निन्दा

हिमसंस्कृतवार्ताः। भारतदेशेन विदेशमन्त्री डॉ. सुब्रह्मण्यम् जयशंकरस्य युनाइटेड किंगडम-देशस्य यात्रावधौ पृथकामावादीभिः उग्रवादीभिः विहिते सुरक्षा-व्यवस्था-व्यवधानस्य निन्दा कृता। विदेशमन्त्रालयेन एकस्मिन् वक्तव्ये उक्तं यत् कार्यमिदम् पृथकाभावादिनां उग्रवादिनां च एकस्य लघुसमूहस्य प्रोत्साहनाकारी कार्यमस्ति इति। भारतदेशेन कार्यमिदम् निन्दितम्। तेनोक्तं यत् एतादृशानि कार्याणि अराजकतत्त्वैः लोकतांत्रिक-सातंत्रतायाः दुरुपयोगरूपेण भवन्ति। विदेशमन्त्रालयेन इतोपि उक्तं यत् एतेषु संदर्भेषु आतिथेय-सर्वकारः स्वग्रकूटनीतिक दायित्वानां निर्वहणे पूर्ण-प्रतिबद्धतया कुर्यात्

डॉ. जयशंकरः षड्विंशत्यययात्रायां युनाइटेड किंगडम देशे आयरलैण्ड देशे च अस्ति। गतदिवसे विदेशमन्त्री लन्दननगरे चैयम-हाउस इति स्थाने स्थितस्य ब्रिटेनदेशीयः मंत्रणासमूहस्य एकस्मिन् सत्रे भारतस्य उदयः, विश्वे अस्य भूमिका इत्यस्मिन् विषये भाषणं विहितवान्। अस्मिन् सत्रे श्री जयशंकरः उक्तवान् यत् अमेरिकादेशस्य राष्ट्रपतिडोनाल्डट्रम्पवर्यस्य नेतृत्वे निर्वर्तमान-विश्वः बहुध्रुवीयतां प्रति प्रगच्छन् अस्ति यत् भारतस्य हिताय उपयुक्तम् अस्ति इति।

देशस्य विविधेषु भागेषु प्रवर्तननिदेशालयस्य अन्वेषणाभियानानि

हिमसंस्कृतवार्ताः। प्रवर्तननिदेशालये न अवैध धनशोधन-गवेषणायाः भागरूपे सोशियल डेमोक्रेटिक पार्टी ऑफ इण्डिया एस डी पी आई इतग्रस्य समबद्धस्य विभिन्नेषु स्थानेषु अन्वेषणाभियानं विहितम्। निदेशालयेन एतानि अन्वेषणाभियानानि एस.डी.पी.आई. इत्यस्य नवदिल्ली, केरल, कर्णाटक, आन्ध्रप्रदेश, उत्तरप्रदेश, राजस्थान चेत्येषु स्थितेषु मुख्यालयेषु विहितानि।

3 CM Sukhu : द्वादशीकक्षानन्तरम् आरभ्यते शिक्षास्नातक-पाठ्यक्रमः (B.Ed course) एतदर्थं सर्वकारः विचारयति

अन्ताराष्ट्रीयमहिलादिवसावसरे राष्ट्रपतिः राष्ट्रीयसंगोष्ठ्याः करिष्यति उद्घाटनम्

हिमसंस्कृतवार्ताः। राष्ट्रपति-द्रौपदी मुर्मू शनिवासरे नवदिल्ली-नगरे अन्ताराष्ट्रीय महिला दिवसस्य उपलक्ष्ये राष्ट्रीय-संगोष्ठ्याः उद्घाटनं करिष्यति। एषा संगोष्ठी नारी-शक्त्या विकसित-भारतम् इत्याख्ये विषये महिला-बाल-विकास-मंत्रालय द्वारा आयोजिता। अन्ताराष्ट्रीय महिला दिवसः अखिलेऽपि विश्वे मार्च मासस्य अष्टमे दिनाङ्के आमन्यते। अस्मिन् दिवसे राष्ट्रीय, जातीय भाविकी, सांस्कृतिकी, आर्थिकी राजनैतिकी चेत्येतेभ्यः सीमाभ्यः अवलंघय महिलायाः उपलब्धीनाम् उत्सवः आमनयते। ऐषमः वर्षस्य अन्ताराष्ट्रीयमहिला दिवसस्य विषयः सर्वेभ्यः महिलाभ्यः बालिकाभ्यः अधिकाराः समानताः सशक्तीकरणं च।

3 उत्तराखण्डराज्ये पर्यटनविकासाय प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना आह्वानम्

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी अन्ताराष्ट्रीय महिलादिवसस्य पूर्वं स्वकीये नमो ऐप इत्याख्ये पटले स्वकीयाः जीवनयात्रायाः विभिन्नान् प्रेरकप्रसङ्गान् समाहृतवान्। अन्ताराष्ट्रीय-महिला दिवसस्य विषये महिला-बाल-विकास मन्त्री अन्नपूर्णादेवी उक्तवती यत् अयम् दिवसः महिलानां बहुमुखी विकासाय विघ्नानाम् उपशमनाय सुअवसरं प्रदीयते।

उत्तरप्रदेशे गृहीतः बब्बरखालसा संगठनस्य सक्रियः आतङ्कवादी

हिमसंस्कृतवार्ताः। बब्बर खालसा इन्टरनेशनल (बीकेआई) आईएसआई चेत्येतयोः सक्रियः आतङ्कवादी तथा एकः सक्रियः आततायी लाजरमसिंहः इति उत्तरप्रदेशविशिष्टकार्यदलेन पंजाबआरक्षी दलेन च संयुक्ताभियाने निगडितः। उत्तरप्रदेशविशिष्टकार्यदलानुसारी कौशाम्बी-मण्डलस्य कोखराज आरक्षी-स्थानक-क्षेत्रे एतत् अभियानं जातम्।

सुरक्षाकर्मिणः तस्मात् अवैधशस्त्राणि विस्फोटकादीनि च स्वीकृतवन्तः। उत्तरप्रदेशस्य आरक्षीमहनिदेशकेन प्रशांतकुमारेण उक्तं यत् प्रयागराजनगरे महाकुम्भावसरे आततायी मसिंहः बृहत् आतङ्कवादी आक्रमणस्य योजनां कृतवान् आसीत् विस्तृतसुरक्षाव्यवस्थायाः कारणात् सः स्वयोजनायां असफलः अभवत्। अतिरिक्तपुलिसमहानिदेशकः अमिताभ-यशः अवदत् यत् प्राप्तसूचनानुसारं गृहीतः आतङ्कवादी बब्बर खालसा इन्टरनेशनल (बीकेआई) इत्यस्य जर्मनी-आधारित-उपक्रमस्य प्रमुखस्य स्वर्णसिंहस्य उत वा जीवन-फौजी-इत्याभिनामधेयकस्य कृते कार्यं करोति, पाकिस्तान-आधारित आईएसआई इति-कार्यकर्तृभिः सह प्रत्यक्षसम्पर्के अपि आसीत्

भाजपेति दलाय अद्भुत-समर्थनस्य कृते प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना तेलङ्गाना-राज्यस्य जनानां धन्यवादः कृतः

हिमसंस्कृतवार्ताः। तेलङ्गाना-राज्ये सद्यः एव सम्पन्ने विधानपरिषदः निर्वाचने भाजपेति दलाय अद्भुतसमर्थनस्य कृते प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना तेलङ्गाना-राज्यस्य जनानां धन्यवादः कृतः। एकस्मिन् मामाजिक अन्तर्जालीय सन्देशे श्रीमोदी सबबादलस्य कार्यकर्तृणाम् अपि

प्रशंसाम् अकरोत् यात ले जनानां मध्ये महता परिश्रमेण कार्यं कृतवन्तः। भाजपेति दलेन तेलङ्गानायां विधानपरिषदः निर्वाचने त्रिषु आसनेषु वे आसने विजिते। अन्यस्मिन् सन्देशे प्रधानमन्त्रिणा आन्ध्रप्रदेशे स्नातकएमएलसी-निर्वाचने एनडीए-अभ्यर्थीनां विजयस्य प्रशंसा कृता, आन्ध्रप्रदेशे विजितेषु प्रत्याशिषु एनडीए संयुक्तेः स्नातक-एमएलसी-निर्वाचने ए राजेन्द्रप्रसादः, पी राजशेखरम् य विजितवन्तौ, तत्रैव शिक्षकक्षेत्रस्य एमएलसी-निर्वाचने एकः निर्दलीयः प्रत्याशि विजितवान्।

सुभाषितम्

कुलं पवित्रं जननी कृताार्था, वसुधरा पुण्यवती च तेन। अपारसंवित्सुखसागरेऽस्मिन्, लीनं परे ब्रह्मणि यस्य चेतः॥

हिन्दुधर्मः - जिसकी चेतना सर्वोच्च आत्मा से, बुद्धि और आनन्द के अपार समुद्र में लीन हो गई, उसे जन्म देकर माता सफल मनोरथ हो जाती है। परिवार पवित्र हो जाता है और उससे सारी पृथ्वी पुण्यवती हो उठती है।

प्रतिदिनं नवीनतमं हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकवार्तापत्रं प्राप्स्यथ 7876636263 Whatsapp संख्या मध्ये नमो नमः लिखन्तु

To get the latest himsanskritvartah Daily Sanskrit Newspaper every day, write Hello on 7876636263 Whatsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम् जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र. पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

श्रम-रोजगार-मन्त्री डा. मन्सुख माण्डविया स्वास्थ्य सेवायाः महत्त्वं प्रतिपादितवान्

हिमसंस्कृतवार्ताः। श्रम-रोजगार-मन्त्री डा. मन्सुख माण्डवीया स्वस्थ अथ पुष्ट-भारतस्य निर्माणे निवारक-चिकित्सायाः प्रोत्साहक-चिकित्सायाः च संयुतायाः स्वास्थ्य सेवायाः महत्त्वं प्रतिपादितवान्। सः चरकः, सुश्रुतः, धनवन्तरी चेत्यादीनां प्राचीन भारतीय चिकित्सा प्रवर्तकानां ज्ञानम् उद्धृत्य देशस्य समृद्ध स्वास्थ्यसेवायाः परम्परा उद्घाटितवान्। डा. माण्डवीया हरियाणा-राज्यस्य फरीदाबाद-नगरे स्वास्थ्य समस्याः तथा स्वस्थ-जीवनशैल्याः विषये चर्चासत्रम् अभिसंबोधनं कुर्वन् एतत् उक्तवान्।

प्रत्येक महाविद्यालयस्य छात्रेण मादकद्रव्याणां सेवनं न करोमि इति शपथपत्रं दातव्यं भविष्यति- राज्यपालः शिवप्रतापशुक्लः

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला।

राज्यपालः शिवप्रतापशुक्लः अवदत् यत् विश्वविद्यालयेषु महाविद्यालयेषु च नूतने शैक्षणिकसत्रे प्रवेशं गृह्णन् प्रत्येकं छात्रं मादकद्रव्याणां सेवनं न कर्तुं शपथपत्रं अनिवार्यतया दातव्यं भविष्यति। विश्वविद्यालयः महाविद्यालयप्रशासनं च मातापितरौ स्वसन्ततिनां ई-मेलव्यसनात् रक्षणस्य विषये जागरूकाः कर्तुं कार्यं करिष्यति। सः हिमाचलप्रदेश-विश्वविद्यालय-न्यायालयस्य ३५ तमसत्रस्य अध्यक्षतां कुर्वन् एवम् उक्तवान्। माननीयः राज्यपालः अवदत् यत् अस्माभिः मिलित्वा हिमाचलप्रदेश-विश्वविद्यालयस्य पुनर्स्थापनार्थं कार्यम्। सः अवदत् यत् मादकद्रव्यव्यसनं गम्भीरसमस्या अस्ति। एतदर्थं

महाविद्यालयस्तरस्य कार्यस्य आवश्यकता वर्तते। सभायां राज्यपालेन २०२१-२२, २०२२-२३ वर्षस्य वार्षिकप्रतिवेदनानि अनुमोदितानि, २०१८-१९ वर्षस्य वार्षिकलेखानां च अनुमोदनं कृतम्। न्यायालयस्य सभायां सदस्यानां अनुपस्थितेः विषये राज्यपालः चिन्ताम् अप्रसन्नतां च प्रकटितवान्। न्यायालयस्य सभा गम्भीरतापूर्वकं ग्रहीतव्या इति सः अवदत्। विश्वविद्यालयन्यायालयस्य मुख्यं दायित्वं भवति यत् सः समये समये विश्वविद्यालयस्य व्यापकनीतयः कार्यक्रमश्च निर्धारयति, मापदण्डान् परामर्शान् च दातुं शक्नोति येन विश्वविद्यालयस्य विकासः परिष्कारः च सुनिश्चितः भवति। न्यायालयस्य सदस्यानां परामर्शः विश्वविद्यालयस्य विकासाय, उन्नयनाय च लाभप्रदः सिद्धः भविष्यति इति सः आशां प्रकटितवान्। अस्यां सभायां उपमुख्यसचैतकः केवलसिंहः पठानिया, विधायकः सुरेशकुमारः च अपि परामर्शान् अयच्छन्। सभायाः कार्यविधिः कुलसचिवः डॉ. वीरेन्द्रः शर्मा अकरोत्। सभायां राज्यपालस्य सचिवः चन्द्रप्रकाशः वर्मा, कुलपतिः सतप्रकाश बंसलः, प्रतिकुलपतिः आचार्य राजेन्द्रः वर्मा, विश्वविद्यालयन्यायालयस्य अन्ये सदस्याः चापि उपस्थिताः आसन्।

अधिवक्ता-संशोधन-विधेयकम्- जगतप्रकाशनड्डा अकथयत्- अधिवक्ता- संशोधन- अधिनियमः निवृत्तः

हिमसंस्कृतवार्ता:- बिलासपुरम्। अधिवक्ता-अधिनियमः १९६१ इत्यस्मिन् प्रस्ताविते संशोधनस्य विषये संयुक्तराज्यस्तरीयसङ्घर्षसमितिः केन्द्रीयमन्त्री जे. पी. नड्डा इत्यनेन सह अमिलत्। अस्मिन् काले नड्डा अवदत् यत् अधिवक्त्रणां हितं मनसि कृत्वा एतत् संशोधनं निवृत्तम् अस्ति। सः सर्वकारेण सह वार्तालापं कृतवान् इति अवदत्। सः सर्वेभ्यः आश्वासनं दत्तवान् यत् एतत् संशोधनं निरसितम् इति विचारणीयम्। एतादृशं किमपि संशोधनम् आनेतुं कोऽपि अभिप्रायः नास्ति। संघर्षसमित्या जेषु नड्डां प्रति कृतज्ञता प्रकटिता।

बिलासपुरे भाजपाजिलाकार्यालयस्य भूमिपूजनं कृतवान् जेपी नड्डा

भारतीय-जनता-पार्टीति दलस्य राष्ट्रीयध्यक्षः जगतप्रकाशनड्डा बिलासपुरस्य द्विदिवसीयां यात्रायां समागतः। असौ गुरुवासरे बिलासपुरजनपदस्य भाजपादलस्य कार्यालयस्य दीपकमलस्य भूमिपूजनं कृतवान्। भवनस्य शिलान्यासस्य अनन्तरं नड्डा बिलासपुरपरिधिगृहे कार्यकर्तृन् अपि सम्बोधितवान्। स्वस्य भ्रमणकाले नड्डा पार्टीकार्यक्रमेषु भागं गृह्णीयात् तथा च शुक्रवासरे एस्म इत्यत्र अनेकासां परियोजनानाम् उद्घाटनं कृत्वा आधारशिलास्थापनं करिष्यति। जेपी नड्डा तारपीनसंयन्त्रं निकषा जिलाबिलासपुरस्य भाजपाकार्यालयस्य शिलान्यासं कृतवान्। अस्मिन् अवसरे सः पूजाविधिं कृत्वा आधारशिलाफलकं अस्थापयत्। बिलासपुरस्य परिधिगृहे कार्यकर्तृभिः नड्डावर्यस्य स्वागतं विहितम्। कार्यकर्तारः दिल्लीप्रान्ते विजयाया नड्डावर्यस्य अभिनन्दनं कृतवन्तः। एतस्मिन् समये नड्डा राजीवबिन्दलं जयरामठाकुरं च प्रति संकेते अवदत् यत् भवन्तौ सज्जतां कुरुत, वयं राज्यस्य कृते नूतनं दलस्य मुख्यालयं निर्मास्यामः। पुरातनं मुख्यालयं शिमलामण्डलस्य कार्यालयं भविष्यति। सः अपि अवदत् यत् देशे सर्वत्र ७७२ दलकार्यालयाः निर्मायन्ते। येषु ५७९ कार्यालयाः सम्पन्नाः सन्ति।

HRTC EMPLOYEES: एचआरटीसी- कर्मचारिणां सचेतना, इच्छापूर्तिः न भवति तर्हि रविवासरस्य रात्रौ त्रिदिवसीयान्दोलनम्

हिमसंस्कृतवार्ता:शिमला। हिमाचलपथपरिवहन-निगमस्य (एचआरटीसी) चालकाः परिचालकाः च राज्यसर्वकाराय स्वप्रार्थनां पूरयितुं त्रिदिवसीयं समयं दत्तवन्तः। संघेन स्पष्टं कृतं यत् यदि तेषां आग्रहाः त्रिदिवसाभ्यन्तरे न पूर्यन्ते तर्हि ते रविवासरस्य रात्रौ आरभ्य त्रिदिवसीयादोलनं करिष्यन्ति। राज्यस्य एचआरटीसी परिचालकः एचआरटीसी चालकसङ्घः च गुरुवासरे मुख्यमन्त्रिणे, उपमुख्यमन्त्रिणे, महाप्रबन्धकः एचआरटीसी इत्यस्मै सूचनां दत्त्वा एतस्य विषये असूचयत्। तदनन्तरं कर्मचारिणः पुरातनबसस्थानके द्वारसमागमं कृत्वा राज्यसर्वकारस्य विरुद्धं घोषान् उत्पादितवन्तः। एचआरटीसी चालकसङ्घस्य राज्याध्यक्षः मानसिंहः अवदत् यत् सर्वकारः चिरकालात् तेषां लम्बितदेयताविषये घोषणां आश्वासनं च कुर्वन् अस्ति, परन्तु कर्मचारिणः अधुनापि अधिकारं न प्राप्तवन्तः। एतत् दृष्ट्वा अधुना संघेन कठोरकार्याणि कर्तुं निर्णयः कृतः अस्ति। कर्मचारीणां वेतनविसंगतिः, ६५ मासानां कृते रात्रौ अतिरिक्तसमयवृत्तिः, ५०,००० रुप्यकाणां अवशिष्टस्य प्रथमांशं, चालकानां वरिष्ठचालकपदे पदोन्नतिः च सर्वकारेण कृताः मुख्याः आग्रहाः सन्ति। सः अवदत् यत् हिमाचलपथपरिवहननिगमस्य स्वर्णजयन्तीसमारोहे मुख्यमन्त्री मञ्ज्वात् एव एतत्

घोषितवान्, यस्मिन् २०२४ तमस्य वर्षस्य दिसम्बरमासपर्यन्तं ५० कोटिरूप्यकाणां रात्रौ अतिरिक्तसमयवृत्तिः च ९ कोटिरूप्यकाणां विक्रितसादेयकं च दास्यति इति उक्तम्। तदनन्तरं जनवरी १ दिनाङ्के संस्थाप्रतिनिधिमण्डलं पुनः मुख्यमन्त्रिणं मिलितवान्। अस्मिन् मुख्यमन्त्री पुनः रात्रौ अतिरिक्तसमयवृत्तेः च १५ कोटिरूप्यकाणि दातुं स्वीकृतवान् आसीत्, परन्तु २० फरवरीपर्यन्तं सर्वकारेण तत् न दत्तम्। अस्मात् स्पष्टं भवति यत् सर्वकारः पुनः पुनः मूषावादं कृत्वा स्वस्य प्रत्येकं प्रतिज्ञां प्रति गच्छति। अस्माद् कारणात् कर्मचारिणां मनोबलं पतितं, तेषां प्रबन्धने, सर्वकारे च विश्वासः नष्टः अस्ति। कर्मचारिभिः प्रबन्धनस्य, सर्वकाराय च २०२५ तमस्य वर्षस्य फरवरी-मासस्य २० दिनाङ्कात् मार्चमासस्य ६ दिनाङ्कपर्यन्तं १५ दिवसानां समयः दत्तः आसीत्, यत् गुरुवासरे समाप्तम्। एतत् दृष्ट्वा चालक-परिचालक-सङ्घेन त्रिदिवसानां समयः दत्त्वा कठोरकार्याणि कर्तुं निर्णयः कृतः। अस्य अन्तर्गतं ७२ हैराणां कार्यस्थगनं भवति। तात्पर्यम् अस्ति यत् रविवासरे रात्रौ ११:५९ वादनात् बुधवासरे रात्रौ ११:५९ वादनपर्यन्तं कार्यस्थगनं (आन्दोलनम्) भविष्यति। अस्मिन् हिमाचल- पथपरिवहन-निगमस्य सर्वाणि बसयानानि यत्र सन्ति तत्रैव निरुद्धानि एव तिष्ठन्ति। संघेन स्पष्टीकृतं यत् सामान्यजनस्य कृते यत्किमपि कष्टं भविष्यति, निगमस्य यत्किमपि हानिः भविष्यति, तस्य सम्पूर्णं दायित्वं निगमप्रबन्धनस्य, सर्वकारस्य च भविष्यति। परिचालकसङ्घस्य प्रान्तीयप्रमुखः प्रीतमहेन्द्रः अपि सामान्यजनेभ्यः आह्वानं कृतवान् यत् ९ दिनाङ्के अर्धरात्रे १२:०० वादनस्य अनन्तरं कस्यापि बसस्य यात्रापत्रम् ऑनलाइन वा पूर्वमेव वा न आरक्षणं कुर्वन्तु। सः अवदत् यत् हिमाचलपथपरिवहननिगमस्य चालकाः परिचालकाः च आन्दोलनं कर्तुं बाध्यन्ते।

शिक्षामन्त्री रोहितठाकुरः केन्द्रीय- शिक्षामन्त्रिणा धर्मेन्द्रप्रधानेन सह मिलितवान्

शिक्षामन्त्री रोहितठाकुरः केन्द्रीय शिक्षामन्त्री धर्मेन्द्रप्रधानेन सह भेंटवार्ता कृतवान्। अस्मिन् काले शिक्षामन्त्री रोहितठाकुरः हिमाचलस्य आपदाया प्रभावितानां विद्यालयानां विषयम् अपि उपस्थापितवान्। सः अवदत् यत् राज्ये अतिवृष्ट्या ११०० तः अधिकेषु विद्यालयेषु आधारभूतसंरचना क्षतिग्रस्ता अस्ति। अस्मिन् अवसरे शिक्षामन्त्री 200 कोटिरूप्यकाणां राहतपैकेज इत्यस्य आग्रहं कृतवान् येन क्षतिग्रस्तानां आधारभूतसंरचनानां तत्क्षणं पुनर्निर्माणं कर्तुं शक्यते तथा च आपदाप्रबन्धनयोजना निर्मातुं शक्यते अस्मिन् सत्रे हिमाचले शिक्षाव्यवस्थायाः सुदृढीकरणम्, सर्वेषां बालकानां कृते समानगुणवतायुक्तशिक्षाप्रदानं, संस्थागतसंरचनानां सुदृढीकरणम् इत्यादयः अनेके विषयाः कृताः। अस्मिन् क्षणे व्यापकशिक्षा निदेशकः हिमाचलं राजेश शर्मा विशेषरूपेण उपस्थितः आसीत्। शिक्षामन्त्री अध्यापकानाम् उत्तमप्रशिक्षणं प्रदातुं शोधप्रवर्धनार्थं च हिमाचले क्षेत्रीयशिक्षासंस्थानस्य स्थापनां प्रस्तावितवान्। शिक्षामन्त्री उक्तवान् यत् उत्तरभारते क्षेत्रीयशिक्षासंस्थाः नास्ति, येन शिक्षकप्रशिक्षणं पाठ्यक्रमविकासं च बाधितं वर्तते।

CM Sukhu : द्वादशीकक्षानन्तरम् आरप्स्यते शिक्षास्नातक-पाठ्यक्रमः (B.Ed course) एतदर्थं सर्वकारः विचारयति

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखुः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः द्वादशीकक्षायाः अन्तरं प्रत्यक्षतया शिक्षास्नातक-(बी.एड.) पाठ्यक्रमस्य आरम्भं कर्तुं विचारयति। सः शिमलानगरस्य सेण्ट बीड्स महाविद्यालयस्य वार्षिक- पुरस्कार- वितरण- कार्यक्रमस्य अध्यक्षतां कुर्वन् आसीत्। भविष्यस्य आह्वानानां कृते छात्रान् सज्जीकर्तुं आवश्यकतां बोधयन् सः अवदत् यत् युनां कुशलतायै सर्वकारेण कुत्रिममेधा (आर्टिफिशियल इंटेलिजेन्स), विवरणभण्डारण (डाटा स्टोरेज) इत्यादीनां नूतनानां पाठ्यक्रमानाम् आरम्भः कृतः। महाविद्यालयस्य मेधावीलछात्राणां कृते ५ लक्षरूप्यकाणाम् अनुदानस्य घोषणां कृत्वा राज्यसर्वकारः राज्ये महिलासशक्तिकरणस्य प्रति प्रतिबद्धतां कृत्वा कार्यं कुर्वन् अस्ति इति च अवदत्। सः अवदत् यत् हिमाचलप्रदेशः देशस्य प्रथमं राज्यं यत् बालिकाणां विवाहस्य न्यूनतमं आयुः २१ वर्षाणि कृतवान्। राज्ये मादकद्रव्यस्य दुरुपयोगस्य दुष्प्रभावस्य विषये चिन्ताम् प्रकटयन् सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारेण राज्ये मादकद्रव्यस्य

दुरुपयोगस्य विरुद्धम् अभियानं प्रारब्धम् अस्ति। एतस्य सामाजिकस्य कुरीतेः समूलं निष्कासनार्थं कठोरपदं स्वीकृतम्। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः युनां कृते अस्मात् सामाजिककुरीतेः उद्घाराय यथाशक्ति प्रयत्नः कुर्वन् अस्ति तथा च राज्ये युनां कृते क्रीडाक्रियाः प्रोत्साहिताः भवन्ति। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारेण राज्ये अन्ताराष्ट्रीयप्रतियोगितानां विजेतृणां पुरस्कारधनं तथैव क्रीडकानाम् आहारधनं वर्धितम्। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् राज्यसर्वकारेण राज्ये शिक्षा-स्वास्थ्यक्षेत्रे महत्त्वपूर्णाः परिष्काराः कृताः। प्रथमवारं सर्वकारीयविद्यालयस्य बालकाः सिङ्गापुर- कम्बोडिया- देशयोः शैक्षिकभ्रमणार्थं प्रेषिताः, आधुनिकशिक्षणपद्धतिं ज्ञातुं शिक्षकाः अपि विदेशेषु प्रेषिताः मुख्यमन्त्री पूर्वसर्वकारस्य अनुचितनीतिं प्रकाशयन् अवदत् यत् एतासां नीतीनां कारणात् हिमाचलप्रदेशः देशे गुणात्मकशिक्षायाः क्षेत्रे २१ तमे स्थाने स्थितः अस्ति, यदा तु वर्तमानराज्यसर्वकारः शिक्षाक्षेत्रे गुणात्मकपरिष्कारं कुर्वन् अस्ति।

उत्तराखण्डराज्ये पर्यटनविकासाय प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना आह्वानम्

हिमसंस्कृतवार्ता: उत्तराखण्डः। प्रधानमन्त्री-नरेन्द्रमोदी उत्तराखण्डे अर्थव्यवस्थां सुदृढं कर्तुं युनां कृते व्यावसानं सृजनाय च आवर्षं यावत् पर्यटनस्य प्रचारं कर्तुं बलं दत्तवान्। राज्यस्य उत्तरकाशीमण्डलस्य हरसिल इत्यत्र जनसभां सम्बोधयन् श्रीमोदी राज्ये पर्यटनक्षेत्राणां विविधीकरणस्य आवश्यकतायां बलं प्रददता जनान् आहूतवान् यतः न शरदऋतु उत्तराखण्डस्य भ्रमणं कुर्वन्तु। प्रधानमन्त्रिणा उक्तं यत् सुरम्पर्वतयुक्तराज्ये अपर्यटनऋतुः न भवेत्। सः अवदत् अतः, एतेन आगन्तुकाः राज्यस्य दिव्यदृश्यानां अनुभवं कर्तुं शक्नुवन्ति। राज्यस्य शरदः सौन्दर्यं प्रकाशयन् प्रधानमन्त्री मोदी अवदत् यत् अस्मिन् ऋतौ रिकानि अवासगृहानि आर्थिकसन्तुलनं जनयन्ति, यद्ग्रह्णि शरद् कालः

उत्तराखण्डस्य यथासौ सौन्दर्यं प्रदर्शयति। प्रधानमन्त्रिणा राज्याय अनुमोदितानां प्रमुखानां आधारभूतसंरचनापरियोजनानां च उल्लेखम् अपि कृत्वा। श्रीमोदी उत्तराखण्डे विवाहानां कृते गन्तव्यस्थानत्वेन प्रचारयितुं उक्तवान्, स्मरणीय-उत्सवानां कृते एतत् स्थानम् इति उक्तवान्। गतप्रातः काले श्रीमोदी उत्तराखण्डस्य एकदिवसीय यात्रायां उत्तरकाशी सम्प्राप्तवान् आसीत् ततः पूर्व प्रधानमन्त्रिणा पर्यटनप्रवर्धनाय स्थानीय अर्थव्यवस्थाम् उन्नयनाय च प्रयत्नस्य-भाग-रूपेण हरसिलनगरे पद-द्विचक्रिका यात्रायै हरितध्वज-प्रदर्शनं कृतः। सः उत्तरकाशीमण्डले गङ्गादेव्याः शरद्-निवास स्थाने मुखवा-मन्दिरे पूजार्चनां च कृतवान्।

गीताज्ञानं मोक्षप्रदम्

भगवद्गीतासदृशः तत्त्वज्ञानप्रदः, मोक्षप्रदः च ग्रन्थः न भूतो न भविष्यति अस्मिन् धरातले। मनुष्यजीवनस्य पुरस्तात् आपतितानां समस्तसमस्यानां समाधानम् अस्मिन् ग्रन्थे उपलभ्यते। इहलोके, परलोके, सर्वत्र च मानवकल्याणाय एव गीतायाः परमं लक्ष्यमस्ति। गीतासाधनेन अग्रभृति कति जनाः परमां सार्थकतां गताः इत्यस्य गणना न सम्भवति। अतः गीता हि मनुष्यस्य परमसम्पदं वर्तते, दुर्लभजीवनेऽस्मिन्।

मोहकारणतः हि मनुष्यः किं कर्तव्यं किं न इति द्विविधायां निपतति। मनुष्यः आत्मकल्याणं तु इच्छति, परं मोहासक्तिकारणतः संसारे बद्धः भवति। शास्त्राज्ञानुसारं यदि स्वकर्तव्यस्य पालनं कुर्यात्, फलेषु निर्विकारत्वं गच्छेत् तर्हि सः द्विविधातः मुक्तिं प्राप्नुमहीति। अन्तःकरणे शरीरं विनाशशीलम्, आत्मा च विनाशी इति स्पष्टता आवश्यकी। लोकसङ्घर्षं, शरीरयात्रार्थमपि समर्पणबुद्ध्या कर्म तु करणीयमेव। जडतातः सम्बन्ध-विच्छेदः यदा भवति तदा तत्त्वज्ञानं स्वयं प्राप्यते। मनुष्येषु समभावयुक्तः मनुष्यः श्रेष्ठः। समत्वं नाम योगः इति। वस्तुतः विश्वं हि भगवदूप वर्तते। मनुष्यमात्रं भगवत्प्राप्तेः अधिकारी इति गीता वदति। गीतोक्तैः कर्मज्ञानभक्तियोगसाधनैः मनुष्यः ईश्वरसाक्षात्कारस्य पात्रं भवति इति गीतोपदेशः।

स्वत्वं, रजः, तमः चेति प्रकृतितः समुद्भावाः त्रिगुणाः कथ्यन्ते। जीवः परमात्मनः अंशभूतः। स एतान् गुणान् धृत्वा प्रपञ्चे प्रवर्तते, रमते, खिन्नतां गच्छेद् वा। सत्त्वं सुखकारकं, रजः कर्मासक्त्यादिषु नियोजकं, तमश्च अज्ञानक्लेशादिकारकम्। एतैः गुणैः जीवः सदा आवृत्तो भवति। परन्तु परमात्मा एतेभ्यः सर्वथा मुक्तः, निष्कलङ्कश्च स्यात्सदैव। एते गुणा हि जीवस्य सदसत्सु योनिषु जन्मनः कारणं भवन्ति। कस्मिंश्चन जने यदा कदाचित् एतद्गुणत्रयं परस्परं न्यूनाधिक्यत्वेन तिष्ठति, अर्थात् परिवर्तते। अतः तस्य भावोऽपि तद्गुणानुसारं जायते। कथञ्चित् देवात् वा कश्चन एतेभ्यो गुणेभ्यः परं गच्छेत् तदा हि स परमात्मनम् अनुभवते, प्राप्नुयाद् वा। अन्यथा सः सदा गुणेषु हि ओतःप्रोतत्वेन तिष्ठेत्।

अत एते प्रकृतिगुणा हि प्रपञ्चस्य परिचालकाः स्युः, परमात्मा चेदत्र निर्लिप्तः स्यात्। जीवः प्रकृतिपुरुषयोः मध्ये सन्निष्ठते इति, शुभम्।

✶ असमप्रदेशीयः विज्ञानशिक्षकः, नारदोपाध्यायः

"लौकिकन्यायकोशः"

"पञ्जरस्थसिंहन्यायः"

पञ्जरे बद्धः सिंह किमपि कर्तुं न शक्नोति तथैव स्नेहतन्तुना सन्तानरज्जुना च बद्धः मनुष्यः परवशो भूत्वा स्वतन्त्रविचारं कर्तुं न शक्नोति इति अस्य न्यायस्य भावः।

यथा- "स्नेहतन्तुमयैः पाशैः बद्धः सन्तानरज्जुभिः।

पञ्जरस्थो यथा सिंह समर्थोऽपि वशीकृतः॥"

-डा. वर्षा प्रकाश टोणगांवकर
पुणे/ महाराष्ट्रम्